

Sygn. akt **IC 530/14**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 lutego 2017r.

Sąd Okręgowy w Płocku Wydział I Cywilny w składzie:

Przewodniczący: SSO Małgorzata Tetkowska

Protokolant: stażysta Aleksandra Wyszynska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 23 stycznia 2017r. w P.

sprawy z powództwa D. S.

przeciwko K. B. (1) i J. T. (1)

o zapłatę

1. powództwo oddala;
2. zasądza od powódki D. S. na rzecz pozwanego K. B. (1) kwotę 3.657zł (trzy tysiące sześćset pięćdziesiąt siedem złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;
3. nakazuje pobrać od powódki D. S. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Płocku kwotę 5.921,86zł (pięć tysięcy dziewięćset dwadzieścia jeden złotych osiemdziesiąt groszy) tytułem nieuiszczonej części kosztów postępowania w sprawie .

Sygnatura akt IC 530/14

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 5 lutego 2014 r. D. S. wystąpiła przeciwko K. B. (1) i J. T. (1) o wydanie nakazu zapłaty z weksla w postępowaniu nakazowym i zasądzenie od nich solidarnie na swoją rzecz kwoty 147.293,81 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 9 lipca 2013 r. do dnia zapłaty, alternatywnie wniosła o wydanie nakazu zapłaty z tytułu umowy pożyczki w postępowaniu nakazowym i orzeczenie w nim, że pozwany K. B. (1) i solidarnie J. T. (1) mają zapłacić powodowi D. S. kwotę 100.000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 24 września 2011 r. do dnia zapłaty.

Pismem z dnia 14 kwietnia 2016r. powódka zmodyfikowała pozew i wniosła o zasądzenie solidarnie od pozwanych na rzecz powódki kwoty 147.293,81 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 10 lipca 2013 r. do dnia zapłaty oraz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych a w przypadku nieuwzględnienia powyższego żądania zasądzenia od pozwanego K. B. (1) kwoty 100000zł z ustawowymi odsetkami od 25 września 2011r. do dnia zapłaty wraz z kosztami procesu

W uzasadnieniu pozwu wskazała, iż jest w posiadaniu weksla wystawionego przez pozwanego na kwotę 147.293,81 zł. Termin płatności upłynął 9 lipca 2013 r. Weksel w tym dniu został przedstawiony do zapłaty, pozwany, ani poręczyciel jednak nie wykupili go. K. B. (1) wystawił weksel in blanco jako zabezpieczenie należności powódki wynikających z niewywiązania się przez niego z zaciągniętej pożyczki. Pozwany w dniu 24 września 2009 r. pożyczył od powódki kwotę 100.000 zł. Pozwany zobowiązał się do spłaty pożyczki do dnia 24 września 2011 r. W związku z niespełnieniem zobowiązania powódka wypełniła weksel zgodnie z deklaracją wekslową i wezwała pozwanych do wykupienia weksla. Pozwani nie wykupili weksla.

Pozwany wniosł o oddalenie powództwa w całości.

W pierwszej kolejności pozwany podniósł, że zawarta przez powódkę oraz pozwanego umowa pożyczki oznaczona datą 24 września 2009 r. (podpisana faktycznie 25 września 2009 r.) z uwagi na swoją pozorność stanowi nieważną czynność prawną (art. 83 k.c.). Konsekwentnie nieważny jest również wystawiony na podstawie ww. umowy weksel i nie może on stanowić podstawy do dochodzenia roszczeń w niniejszym postępowaniu. Zawarcie umowy pożyczki służyć miało, wyłącznie zabezpieczeniu dokonania przez pozwanego stosownych rozliczeń na rzecz R. W. (1) (brata powódki) i w żaden sposób nie było zamiarem stron niniejszego postępowania zawarcie umowy pożyczki kwoty 100.000 zł. Powyższe jest tym bardziej uzasadnione, że przedmiot pożyczki nie został nigdy wydany pozwanemu. Podkreślić należy, że pozwany nie występował o wydanie przedmiotu pożyczki z uwagi na to, iż miał świadomość pozorności czynności prawnych. Powyższej oceny w żaden sposób nie zmienia okoliczność, iż powódka zgłosiła fakt zawarcia umowy pożyczki do Urzędu Skarbowego w dniu 7 października 2009 r. Takie działanie powódki miało jedynie uwiarygodnić fakt zawarcia ww. umowy, ale w żaden sposób nie może konwalidować pozornej, a zatem nieważnej, czynności prawnej. Twierdzenie o pozorności zawarcia ww. umowy pożyczki znajduje potwierdzenie również i w tym, że stanowiąca przedmiot pozornej umowy pożyczki kwota 100.000 zł nie została pozwanemu nigdy wypłacona. Powódka nie załączyła do pozwu żadnego dokumentu stanowiącego dowód na to, że ww. kwota została w istocie wypłacona pozwanemu. Gdyby umowa pożyczki była ważna i została zawarta przez strony właśnie po to, aby pozwany uzyskał określoną kwotę od powódki, to z pewnością przedmiot pożyczki zostałby pozwanemu wydany, a powódka dysponowałaby dokumentem potwierdzającym ten fakt (np. potwierdzenie przelewu). W niniejszym sprawie nie doszło do przeniesienia pieniędzy, oczywistym jest, że nie istnieje w takim przypadku obowiązek ich zwrotu. Konsekwencją nieważności umowy pożyczki jest również nieważność weksla in blanco, który miał zabezpieczyć nieistniejącą (wobec nieważności umowy) wierzytelność o zwrot pożyczki. Przyjmując natomiast zupełnie hipotetycznie i tylko na potrzeby niniejszego postępowania, iż umowa miałaby być ważna, to podkreślić należy, iż weksel nie został wypełniony zgodnie z zawartym w tej umowie porozumieniem. Powódka w żaden sposób nie była upoważniona do wykazania odmiennej daty wystawienia weksla. Nadto powódka w żaden sposób nie wyjaśnia, na jakiej podstawie w wekslu wpisana została kwota 147.293,81 zł. Nieważność umowy pożyczki ma ten skutek, że nieważne jest też poręczenie wekslowe udzielone przez J. T. (1) jako poręczenie cywilne (art. 876 kc i in.). Pozwany podniósł również, iż zgodnie z treścią rzekomej umowy pożyczki z dnia 24 września 2009 r. jej kwota winna być zwrócona w terminie do dnia 24 września 2011 r. Gdyby w istocie ww. pożyczka nie została zwrócona w ww. terminie powódka z pewnością znacznie wcześniej podjęłaby działania zmierzające do odzyskania pożyczonej kwoty i wcześniej zapewne wystąpiłaby ze stosownym powództwem do Sądu. Tymczasem pierwsze wezwanie do zapłaty zostało skierowane do pozwanego dopiero pismem z dnia 2 kwietnia 2013 r. (tj. blisko dwa lata po upływie terminu zwrotu pożyczki). Poza tym w tym okresie pozwany nie miał żadnych potrzeb pożyczkowych, gdyż dysponował środkami pieniężnymi zgromadzonymi na rachunkach oszczędnościowych.

Pozwana J. T. (1) wniosła o oddalenie powództwa. Podniosła, że w dniu 25 września 2009 r. w Kancelarii Notarialnej E. K. i E. B., w okolicznościach wskazanych przez K. B. (1), doszło do spotkania pozwanych i W. B. (1) z bratem D. R. (1) W. oraz J. G. (1), w trakcie którego doszło do zawarcia umów sprzedaży udziałów w spółkach: (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W., (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. i (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W.. Kwoty odpowiadające cenie zakupu przez K. B. (1) udziałów w w/w spółkach, wskazane w umowach sprzedaży udziałów, zostały zapłacone. Potwierdziła, iż zostały poczynione ustalenia co do sposobu rozliczeń pomiędzy K. B. (1), a R. W. (1), zgodnie z twierdzeniami K. B. (1). Potwierdziła, że zawarcie przez K. B. (1) umowy pożyczki z D. S., wystawienie weksla, jak również poręczenie weksla, miało jedynie na celu zabezpieczenie R. W. (1) na wypadek, gdyby K. B. (1) nie wywiązał się ze swoich zobowiązań. Umowy te miały charakter fikcyjny. K. B. (1) nie otrzymał żadnych kwot z tytułu pożyczki udzielonej przez D. S.. K. B. (1) rozliczył się z R. W. (1) w całości w sposób przez nich uzgodniony. R. W. (1) nie oddał mu podpisanej umowy pożyczki i weksla, jak również nie przekazał pokwitowania na kwotę wynikającą z fikcyjnej umowy pożyczki.

Postanowieniem z dnia 22 października 2014r. Sąd oddalił wniosek powódki o zabezpieczenie powództwa k. 117-120.

Postanowieniem z dnia 26 kwietnia 2016r. Sąd Okręgowy w Płocku oddalił kolejny wniosek powódki o zabezpieczenie powództwa – k. 475- 478.

Postanowieniem z dnia 7 lipca 2016r. Sąd Apelacyjny w Łodzi zmienił postanowienie Sądu Okręgowego w Płocku i udzielił zabezpieczenia powódce – k. 510- 516.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Pozwany K. B. (1) wystawił weksel in blanco. Weksel ten zabezpieczony był poręczeniem udzielonym przez J. T. (1).

Dowód: okoliczność bezsporna, weksel k. 5.

W umowie pożyczki z dnia 24 września 2009 r. w § 3 pozwany oświadczył, iż powyższy weksel stanowi zabezpieczenie zaciągniętych przez niego zobowiązań oraz zobowiązał się do jego wykupienia płacąc okazicielowi tego weksla należną sumę po wezwaniu do zapłaty w przypadku zwłoki w płatności. Jednocześnie upoważnił powódkę do wypełnienia weksla w każdym czasie w razie zwłoki w zapłacie do wysokości zaległości wraz ze wszystkimi kosztami i odsetkami oraz kosztami uzupełnienia weksla. Strony ustaliły, że powódka ma prawo opatrzyć weksel klauzulą „bez protestu” oraz datą i miejscem płatności według swego uznania. Po spłaceniu całej kwoty zadłużenia oraz zakończeniu współpracy, deklaracja wraz z wekslem podlega natychmiastowemu zwrotowi. Pozwana J. T. (1) oświadczyła, iż nieodwołalnie poręcza weksel in blanco i wyraża zgodę na jego wypełnienie przez powódkę zgodnie z §3 umowy pożyczki. (okoliczność bezsporna, umowa pożyczki, k. 4).

Pozwany nie spełnił swoich zobowiązań wobec powódki wynikających z umowy pożyczki zawartej w dniu 24 września 2009 r. w kwocie 147.293,81 zł. / bezsporne/.

Powódka wzywała pozwanego i poręczyciela do uregulowania należności. (okoliczność bezsporna, wezwania do zapłaty k. 6 - 9).

Brat powódki R. W. (1) sporządził umowę pożyczki datowaną na dzień 24 września 2009r./ bezsporne/.

Powódka podpisała tę umowę i wydała bratu kwotę 88.000zł w celu przekazania K. B. (1). Zrobiła to na prośbę swojego brata.

Dowód: przesłuchanie powódki k. 64v, zeznania świadka R. W. k.263 01.03.38

W umowie pożyczki powódka określiła, że spłata pożyczki nastąpi jednorazowo w dniu 24 września 2011r. , a spłata odsetek w kwocie 12.000zł także nastąpi jednorazowo z góry w dniu zawarcia umowy.

Dowód: § 2 umowy k. 4

K. B. (1) i R. W. (1) (brak powódki) byli kolegami z lat studenckich, współnikami w spółkach (...) Sp. z o.o. (nr KRS (...)), (...) Sp. z o.o. (nr KRS (...)) oraz (...) Sp. z o.o. (nr KRS (...)).

Dowód: przesłuchanie pozwanego K. B. k. 65v, zeznania świadka R. W. k. 262 00.25.47 – 00.28.00, świadek G. k. 263 01.18.10

R. W. (1) podjął działania zmierzające do formalnego zbycia udziałów ww. spółkach, przy jednoczesnym zachowaniu wpływu na ich funkcjonowanie. W dniu 2 czerwca 2004 r. R. W. (1) zbył udziały w spółkach (...) Sp. z o.o. na rzecz swojej matki A. W., która udzieliła mu pełnomocnictwa ogólnego do reprezentowania jej na wszystkich Zgromadzeniach Wspólników spółki. Takie działania R. W. (1) podyktowane były jego sytuacją osobistą, a w szczególności toczącym się z jego udziałem postępowaniem sądowym o rozwód i alimenty.

Dowód: wyrok i uzasadnienie sądu Rejonowego w Wejherowie w sprawie I C 567/07 k. 338, przesłuchanie powódki k. 497v 00.43.46, zeznania świadka R. W. k. 262 00.28.00.

Z tego też powodu R. W. (1) podjął decyzję o faktycznym zbyciu udziałów w spółkach.

Dowód: przesłuchanie, zeznania świadka R. W. k. 262 00.28.00

J. G. (1) była „oficjalnym” udziałowcem w opisanych wyżej spółkach. R. W. (1) zaś był „rzeczywistym „ ich właścicielem.

Pozostawała w przyjacielskich kontaktach z R. W. (1).

Jednocześnie R. W. (1) zażądał od swojego współnika – pozwanego K. B. (1), rozliczenia się.

Dowód: przesłuchanie pozwanego K. B. k. 65v, zeznania świadka J. G. k. 263v 01.18.10 i 01.20.32, R. W. k. 262v 00.51.16, umowy zbycia udziałów k. 81- 86

W dniu 25 września 2009r. w siedzibie Kancelarii Notarialnej E. B. w W. doszło do spotkania brata powódki , pozwanym, świadka J. G. (1) i świadka W. B. (1) w celu zbycia udziałów J.G. w opisanych spółkach na rzecz K. B./ bezsporne/.

W trakcie tego spotkania pozwany K. B. (1) i R. W. (1) zawarli umowę między sobą dotyczącą ich wzajemnych rozliczeń z tytułu „ wyjścia” R. W. (1) z trzech w/w opisanych spółek. Świadcami tej umowy była J. G. (1), J. T. i W. B. (1).

Dowód: zeznania świadka J. G. k. 263v-264 01.20.32 i 01.22.46, pozwanym J. T. k.66v, W. B. k.65v

Zabezpieczeniem wzajemnych rozliczeń między pozwanym a R. W. (1) w wysokości 200.000zł były umowy pożyczki zawarte między : J. G. (1) a pozwanym K. B. (1) na kwotę 100.000zł (podpisana w trakcie spotkania) oraz między powódką a pozwanym także na łączną kwotę 100.000zł a także weksle .

Dowód: przesłuchanie pozwanego. B. k. 65v ,k. 526v 00.09.02 pozwanej J. T. k. 66v-67, świadka J. G. k. 264 01.22.46 i 01.31.53

Obie pożyczki zostały zarejestrowane w Urzędzie Skarbowym / bezsporne/.

Podczas spotkania u notariusza pozwany K. B. podpisał umowę pożyczki objętą pozwem. Wówczas także podpisał wraz z matką J. T. weksel stanowiący zabezpieczenie spłaty tej pożyczki.

Dowód: przesłuchanie pozwanego K. B. k. 66 i 66v, k. 526v 00.07.31,k. 527v 00.33.51, J. T. k. 66v-67, umowa pożyczki k. 4, weksel k. 5, zeznania świadka W. B. k. 156 00.21.16

R. W. (1) nie przekazał pozwanemu K. B. kwoty objętej przedmiotowa pożyczką .

Dowód: przesłuchanie pozwanego K. B. k. 65, J. T. k. 66v, zeznania świadków J. G. k.,264 01.28.58 , W B. k. 156 00.24.04- 00.27.12.

W ramach rozliczenia pozwany K. B. przekazywał pieniądze w gotówce bezpośrednio R. W. (1), a ten jednocześnie przekazywał pozwanemu pokwitowanie odbioru gotówki podpisane przez J. G. (1). Po całkowitej spłacie 100.000zł świadek G. wydała pozwanemu K. B. weksel stanowiący zabezpieczenie zawartej umowy pożyczki.

Dowód: zeznania świadka J. G. k. 264 01.25.36, pokwitowania odbioru pieniędzy k. 376i 377, przesłuchanie pozwanego K. B. k. 527 00.15.

Pozwany K. B. przekazał R. W. (1) 50.000zł, w zamian otrzymując pokwitowanie odbioru tej kwoty datowane na 26 września 2011 r. i podpisane imieniem i nazwiskiem D. R. (2).

Prokuratura Rejonowa w Płocku prowadziła postępowanie karne w przedmiocie złożonego podpisu na pokwitowaniu. W toku postępowania karnego ustalono, iż podpis nie należał do powódki.

Dowód: pokwitowanie, k. 62, opinia biegłego grafologa .

Podczas spotkania w dniu 25 września 2009 r. u notariusza E. B. K. B. (1) i R. W. (1) rozwiązali także przedwstępną umowę sprzedaży zawartą w dniu 24 września 2004 r., sporządzoną przed notariuszem w W. – M. J., za Rep (...), mocą której K. B. (1) zobowiązał się sprzedać R. W. (1) udział, wynoszący 7/18 części zabudowanej nieruchomości stanowiącej działkę ewidencyjną nr (...), z obrębem (...), położonej w W., dzielnicy W., przy ulicy (...), o obszarze 1.226 m⁽²⁾, objętej księgą wieczystą Nr (...) prowadzoną przez Sąd Rejonowy dla Warszawa Mokotowa w Warszawie VI Wydział Ksiąg Wieczystych za cenę w kwocie 200.000 zł, a R. W. (1) zobowiązał się udział w wyżej opisanej nieruchomości kupić. K. B. (1) oświadczył, że zwrócił na rzecz R. W. (1) kwotę 60.000 zł

Dowód: akt notarialny, k. 256 i 257-260., przesłuchanie pozwanego K. B. k. 527 00.29.20 – 00.32.35

W dniu 26 czerwca 2011 r. powódka wypełniła weksel na kwotę 147.293,81 zł, oznaczając miejsce płatności w R. i termin płatności 9 lipca 2013 r. Powódka wezwała pozwanych do jego wykupienia, wskazując na jaką weksel opiewa kwotę, termin i miejsce płatności/ bezsporne/

Powódka wezwała pozwanych do wykupienia weksła.

Dowód: , wezwania k. 10 – 12

2 września 2013r. powódka drogą mailową wezwała pozwanego K B. do spłaty pożyczki.

Dowód: mail k. 154a

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie:

Przesłuchania powódki k. 64v-65, k. 496v – 497v 00.21.44 - 00.43.46, pozwanej J. T. (1) k.66v-67, k. 528v – 529v 00.57.21 - 01.15.21, pozwanego K. B. (1) k. 65- 66v, k. 526v – 528 00.05.45 - 00.48.09, zeznań świadków: W. a B. k. 155v – 156v 00.14.14 – 00.18.09 i 00.21.07 – 00.39.55, R. W. (1) k. 261v – 263v 00.14.22 – 01.08.34, E. B. k. 263v 01.11.16 – 01.14.13, J. G. k. 263v – 264v 01.17.35 – 01.45.17, J. R. k. 326-329 00.03.19 - 00.28.47 i wyżej wymienionych dowodów.

Sąd nie dał wiary zeznaniom świadka R. W. (1) co do faktu wydania przedmiotu pożyczki pozwanemu K. B. w trakcie spotkania u notariusza E. B., jak i w zakresie jego rozliczeń z pozwanym wynikającym z prowadzonych wspólnie interesów w ramach spółek spółkach (...) Sp. z o.o. , (...) Sp. z o.o.) oraz (...) Sp. z o.o. jako sprzecznych z pozostałym zebrany w sprawie materiale dowodowym, a w szczególności z zeznaniami świadków J. G. i W. B. a także pozwanych.

Podkreślenia wymaga fakt, że pozwany K. B. , jak i świadek R. W. (1) dokonywali czynności między sobą w sposób stosunkowo sformalizowany. Mimo, że rozliczali się gotówkowo, to jednak zabezpieczali się dokonując pisemnych potwierdzeń wydania, pobrania środków, spisywali umowy, wystawiali weksle. Nielogicznym zatem w tej sytuacji, w ocenie Sądu, jest fakt, iż R. W. (1) wydając przedmiot pożyczki nie zapewnił także, aby jego przekazanie znalazło odzwierciedlenie w pisemnym potwierdzeniu .

Powódka wydała pieniądze objęte umową swojemu bratu, a nie pozwanemu K. B.. Nie uczestniczyła także w spotkaniu u notariusza, w trakcie którego doszło do „ rzekomego” przekazania tych środków pozwanemu.

Zeznania świadka E. B., jak i J. R., nie wniosły nic istotnego dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy .

Sąd oddalił wnioski dowodowe zgłoszone przez strony, w tym wniosek pozwanego K. B. o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego na okoliczność, iż świadek R. W. podpisał za siostrę pokwitowanie odbioru 50.000zł, jako zbędne dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy.

Sąd zważył co następuje:

Według art. 101 ustawy z 28 kwietnia 1936 r. Prawo wekslowe (Dz. U. nr 37, poz. 282 z zm.) weksel własny zawiera nazwę "weksel" w samym tekście dokumentu, w języku, w jakim go wystawiono, przyrzeczenie bezwarunkowe zapłacenia oznaczonej sumy pieniężnej, oznaczenie terminu płatności, oznaczenie miejsca płatności, nazwisko osoby, na której rzecz lub na której zlecenie zapłata ma być dokonana, oznaczenie daty i miejsca wystawienia weksłu, podpis wystawcy weksłu. Jeżeli weksel, niezupełny w chwili wystawienia, uzupełniony został niezgodnie z zawartym porozumieniem, nie można wobec posiadacza zastrzegać się zarzutem, że nie zastosowano się do tego porozumienia, chyba że posiadacz nabył weksel w złej wierze albo przy nabyciu dopuścił się rażącego niedbalstwa (art. 10 prawa wekslowego). Na podstawie art. 30 prawa wekslowego zapłatę weksła można zabezpieczyć poręczeniem wekslowym (aval) co do całości sumy wekslowej lub co do jej części. Poręczenie może dać osoba trzecia lub nawet osoba, podpisana na weksłu.

Z uwagi na wskazanie w pozwie stosunku podstawowego tj. umowy pożyczki przytoczyć należy treść art. 720 k.c., według którego przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić taką samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości. Umowa pożyczki, której wartość przekracza pięćset złotych, powinna być stwierdzona pismem.

Powódka dochodzi roszczeń z weksła. W tym wypadku wystawiony przez pozwanego, a poręczony przez pozwaną weksel był wekslem in blanco. Weksel in blanco jest wekslem gwarancyjnym składanym na zabezpieczenie stosunku umownego zachodzącego pomiędzy wystawcą weksła, a osobą której weksel jest wręczany np. udzielonego kredytu, czy pożyczki. W chwili jego wystawienia nie zawiera wszystkich potrzebnych dla ważności weksła elementów, ale zawiera zobowiązanie wekslowe. Dopiero z chwilą prawidłowego uzupełnienia takiego weksła in blanco zgodnie z wolą wystawcy lub akceptanta staje się wekslem na podstawie którego można dochodzić roszczenia. Uzupełnienie weksła winno się odbyć z zachowaniem reguł wynikających z prawa wekslowego oraz deklaracją wekslową.

Zgodnie z art. 10 prawa wekslowego, jeżeli weksel niezupełny w chwili wystawienia uzupełniony został niezgodnie z zawartym porozumieniem nie można wobec posiadacza zastrzegać się zarzutem, że nie zastosowano się do tego porozumienia, chyba, że posiadacz nabył weksel w złej wierze albo przy nabyciu dopuścił się rażącego niedbalstwa. Inaczej jest jednak gdy zarzuty podnosi się bezpośrednio przeciwko osobie, która otrzymała weksel od wystawcy tak jest w omawianym przypadku. W takiej sytuacji dłużnik wekslowy może bronić się zarzutem dotyczącym stosunku podstawowego, na podstawie którego doszło do wystawienia weksła. Po wniesieniu zrzutów związanych z czynnością prawną będącą podstawą wręczenia weksła spór przenosi się z płaszczyzny stosunku wekslowego na ogólną płaszczyznę stosunku prawa cywilnego. Strony mogą zatem się powoływać na podstawy faktyczne i prawne wynikające z łączącego je stosunku prawnego, który jest źródłem dochodzonego przez powódkę roszczenia. Pozwani podnieśli więc w stosunku do remitenta – osoby dla której wystawili weksel, czyli powoda – zarzut nieprawidłowego wypełnienia weksła tzn. na podstawie nieważnej umowy pożyczki, bo umowy pozornej, pod którą kryło się faktycznie inne porozumienie niż wynika z jej treści, ale przede wszystkim z uwagi na okoliczność, że nigdy faktycznie przedmiotu pożyczki od powódki nie otrzymali. Podpisana umowa pożyczki miała jedynie zabezpieczać rozliczenia finansowe pomiędzy K. B. (1), a R. W. (1)

Wystawiony w niniejszej sprawie weksel sam z siebie nie przedstawiał w chwili wystawienia żadnej określonej wartości i nie mógł znaleźć się w obrocie poza wystawcą a remitentem, oraz remitent miał prawo wypełnić weksel tylko do wysokości kwoty zadłużenia, to uznać należało, że weksel wystawiony miał wyłącznie funkcję gwarancyjną wobec udzielonej wystawcy pożyczki.

W pierwszej kolejności zdaniem Sądu, rozstrzygnąć należało, czy umowa pożyczki ma charakter czynności pozornej. Pozorność jest wadą o tyle specyficzną, że składający oświadczenie woli podejmuje świadomie decyzję o wyrażeniu woli określonej treści oraz decyzję, że oświadczenie to nie wywoła takich skutków prawnych, jakie zwykle wywołuje. O wystąpieniu wady w postaci pozorności można więc mówić w takiej sytuacji, w której oświadczenie woli zostaje złożone drugiej stronie dla pozorów, czyli bez zamiaru wywołania skutków prawnych, a druga strona ma świadomość, że oświadczenie jest składane dla pozorów i akceptuje brak zamiaru wywołania skutków prawnych (zob. np. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 9 grudnia 2011 r., III CZP 79/11, OSNC 2012, nr 6, poz. 74 oraz wyroki Sądu Najwyższego z dnia 25 lutego 1998 r., II CKN 816/97, z dnia 15 stycznia 2003 r., IV CKN 1623/00, i z dnia 13 kwietnia 2005 r., IV CK 684/04).

Obie strony czynności prawnej muszą mieć więc świadomość, że zawierają umowę bez zamiaru wywołania skutków prawnych dla danej czynności. Powódka w niniejszej sprawie takiej świadomości nie miała. Pozwany nie udowodnił bowiem, iż powódka wiedziała o rozliczeniach brata i powoda i że pożyczka miała stanowić zabezpieczenie tych rozliczeń (art. 6 kc). Powódka nie uczestniczyła też na spotkaniu u notariusza, kiedy to pozwany z R. W. ustalili sposób zabezpieczenia swoich rozliczeń. Powódka pożyczyła pieniądze, po to, aby odzyskać te środki w określonym terminie wraz z zyskiem, stąd zastrzeżenie odsetek w umowie.

W tej sytuacji, sąd, nie podzielił zarzutu strony pozwanej, iż przedmiotowa umowa pożyczki miała charakter umowy pozornej w rozumieniu art. 83 kc.

Umowa pożyczki, jest dokumentem prywatnym – który zgodnie z treścią art. 245 k.p.c. stanowi jedynie dowód tego, że osoba, która go podpisała złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie. Pozwany podpisał umowę, a zatem doszło do zawarcia umowy pożyczki między powódką a pozwanym K. B..

Istotą umowy pożyczki jest jej wykonanie.

Wydanie przedmiotu umowy pożyczki stanowi o tym, że zawarta umowa została wykonana. W niniejszej sprawie nie doszło do wykonania umowy. Powódka bowiem nie wykazała (art. 6 kc), że wydała przedmiot umowy pozwanemu K. B.. Do wydania przedmiotu pożyczki niezbędnym jest przeniesienie posiadania rzeczy objętych umową (art. 155 §2 kc). W niniejszej sprawie, w ocenie Sądu, powódka nie wykazała, że dokonała przeniesienia przedmiotu pożyczki na rzecz pozwanego, a więc nie wykazała, że doszło do wydania pozwanemu środków objętych umową.

Ponieważ umowa pożyczki zawarta między stronami nie została wykonana przez powódkę, a zatem powódka nie miała podstaw do wypełnienia weksła stanowiącego gwarancję zwrotu tej pożyczki.

Z tych powodów powództwo podlegało oddaleniu.

O kosztach Sąd orzekł na podstawie art. 98 kc.

Na koszty złożyły się: opłata sądowa 7365zł (powódka uiściła 1842 k. 31, pozostało 5.523zł), zwrot kosztów podróży świadków 108zł k. 270, 81,26zł k. 385, 209,60zł k. 387.

Zgodnie z art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych Sąd obciążył w orzeczeniu kończącym sprawę przeciwnika, jeżeli istnieją do tego podstawy, przy odpowiednim zastosowaniu zasad obowiązujących przy zwrocie kosztów procesu.

Ponieważ powódka przegrała proces, dlatego Sąd obciążył ją kosztami, które w toku procesu zostały pokryte ze Skarbu Państwa Sądu Okręgowego w Płocku.

O kosztach zastępstwa procesowego Sąd orzekł na podstawie § 6 pkt. 6 rozporządzenia MS w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (28.09.2002r. (DZ.U z 2013r. poz. 461) wraz z opłatami od pełnomocnictwa.